KÄMPETORPSSKOLAN
Kedjevägen 57
126 41 Hägersten

Kämpetorpsskolans plan mot diskriminering och kränkande behandling 2013/2014

Grunduppgifter

Verksamhetsformer som omfattas av planen
Grundskola, åk F-5 samt fritidshem och mellanstadieklubb

Ansvariga för planen
Birthe Ahl Källqvist, rektor
Linda Lissvik. biträdande rektor

Vår vision

På vår skola ska ingen elev riskera att bli utsatt för diskriminering eller annan kränkande behandling. Alla elever ska känna att de blir respekterade. Alla elever ska veta att det finns vuxna omkring dem som de kan vända sig till om de själva eller någon kamrat behöver hjälp. Alla vuxna ska agera i enlighet med planens innehåll och innebörd.

Planen gäller från 2013-02-03
Planen gäller till 2014-02-03

Delaktighet
Elevernas delaktighet
Värdegrundstema: klass och avdelningsvis, på höstterminen, varje läsår.
Kompisdag kring Likabehandling: hela skolan, på vårterminen, varje läsår.
Enkät i samband med denna dag med framåtsyftande frågor för nästa års Likabehandlingsplan.

Vårdnadshavarnas delaktighet

Kontinuerliga enkäter varje läsår, där höstens enkät är framåtsyftande för nästa års Likabehandlingsplan.
Diskussions och informationspunkt på föräldramötena

Personalens delaktighet
Grupparbeten och diskussioner genomförs på lärar- och fritids nätverk vid upprättandet av den nya planen. Därefter gås planen igenom och förankras på arbetslagsmötena och på de olika nätverksmötena.

Förankring av planen
Eleverna
Värdegrundstema klass och avdelningsvis samt Likabehandlingsdag för hela skolan.

Vårdnadshavarna
Planen delas ut till nya föräldrar samt informeras om på föräldramötena under kalenderåret.
Föräldrar får även information om var de kan hitta planen på hemsidan.
Diskussioner och grupparbeten utifrån planen på föräldramötena.

Personalen
På arbetslagsmötena och på de olika nätverksmötena.

Utvärdering av fjolårets plan
Elever
På Kompisdagen

Vårdnadshavare
Enkät kring trivsel och kommunikation

Personalen
Fjolårets plan har utvärderats I Likabehandlingsteamet, Ledningsgruppen, på arbetslagsmötena och i grupparbeten på lärar- och fritids nätverk.

Resultatet av utvärderingen visar:
Åtagande - Vision
Brister i rastvaktssystemet.
Fler forum för elevvårdsdiskussioner.
Överlämnade åk 2-3 i samband med terminsstart istället för terminsslut.

Åtagande - Normkritiskt förhållningssätt
Genomförda kollegiala observationer utifrån punkter från Genusgruppen gav positiv effekt.
Gemensamt arbetsmaterial efterfrågas.
Utveckla skolgårdsenkäten utifrån jämställdhet.

Åtagande - Förebygga, upptäcka och kartlägga all form av diskriminering
Värdegrundsarbetet har inte kommit igång som planerat.
Gemensamma sociogram F-6 bör arbetas fram.

Det framgår tydligt i utvärderingen att vi använt våra kvällsmöten till att lyfta frågor kring arbetet med Likabehandling. Detta har givit positivt utslag i både arbetssätt och utveckling.

Åtagande - Förebygga, upptäcka och kartlägga all form av kränkande behandling
Utvärderingen visade att vi behöver utveckla konceptet för Kompisdagen.

Utvärdering av årets plan
Årets plan ska utvärderas senast 2014-02-03
Eleverna
Skriftlig/ muntlig utvärdering sker på klassråd/ elevråd/ fritidsråd.

Vårdnadshavare
Enkät skickas ut i mars/ oktober.

Personal
Utvärdering av planen sker i gruppdiskussioner på lärar- och fritids nätverk samt i Ledningsgrupp, EHT och Likabehandlingsteamet.

Ansvarig för att årets plan utvärderas Johanna Tesoro och Linda Lissvik

Främjande insatser

Trygghet och studiero
Områden som berörs av insatsen
Kränkande behandling
Kön
Könsidentitet eller könsuttryck
Etnisk tillhörighet
Religion eller annan trosuppfattning
Funktionsnedsättning
Sexuell läggning
Ålder

Mål och uppföljning
Målet är att Kämpetorpsskolan ska ha en tydlig och väl förankrad värdegrund.

Detta ska vi nå genom:
Diskussionsfrågor på Föräldrarådet.
Diskussionsfrågor på elevråd/klassråd/fritidsråd.
Gruppdiskussioner på de olika nätverken.

Insats
Utse en arbetsgrupp, med representanter från skola och fritids, under vårterminen 2013 som ansvarar för att starta upp arbetet med en ny värdegrund på skolan.

Nätverksmöten och kvällsmöten viks under höstterminen för detta ändamål.

Ansvarig Skolledningen och all personal
Datum när det ska vara klart 2013 12 20

Normkritiskt förhållningssätt
Områden som berörs av insatsen
Kränkande behandling
Kön
Könsidentitet eller könsuttryck
Etnisk tillhörighet
Religion eller annan trosuppfattning
Funktionsnedsättning
Sexuell läggning
Ålder

Mål och uppföljning
Att lärare och pedagoger fortsätter utveckla ett normkritiskt förhållningssätt i planering, genomförande och utvärdering av verksamhet inom både skola och fritids.

Detta ska vi nå genom:
Medarbetarsamtal
Elevenkäter
Föräldraenkäter
Lärar- och fritids nätverk

Insats
Utveckla genusgruppen
Köpa in gemensamt, evidensbaserat material, att arbeta kring.
Kontinuerliga diskussioner på nätverken och arbetslagsmöten utifrån fortsatta kollegiala observationer på både skola och fritids.
Ansvarig Skolledningen och all personal
Datum när det ska vara klart 2013 12 20

Kartläggningsmetoder
Elever
Kamratstödjarmöte
Klassråd
Elevråd
Fritidsråd
Sociogram
Elevintervjuer

Vårdnadshavare
Utvecklingssamtal, där även fritids deltar
Föräldramöte, där även fritids deltar
Föräldraråd
Enkäter

Personal
Elevhälsoteamet
Skolgårdsgruppen
Rastvaktsgruppen
Likabehandlingsteamet
Överlämnandesamtal, mellan förskola-förskoleklass, åk 2 till åk 3
samt åk 5 till åk 6.
Barnmöte
Ledningsgrupp
Arbetslagsmöte
Nätverksmöten, lärare, förskollärare och fritids.
Arbetsplatsträffar med all personal, 6/2 angående regler
I samband med Kompisdagen har all personal fortsatta diskussioner utifrån regler.
Medarbetarsamtal

Områden som berörs av kartläggningen
Kränkande behandling
Kön
Könsidentitet eller könsuttryck
Etnisk tillhörighet
Religion eller annan trosuppfattning
Funktionsnedsättning
Sexuell läggning
Ålder

Hur eleverna har involverats i kartläggningen
Kamratstödjarna: möten utifrån teman och diskussioner
Skolgårdsenkät: sammanställs, följas upp och arkiveras. Åtgärder kopplas till resultatet av enkäten.
Klassråd/ elevråd/ fritidsråd: möten utifrån gemensamma teman och diskussioner
Sociogram/ elevintervjuer i skola ich på fritids: resultatet dokumenteras och redovisas på avdelningens barnmöte.

Hur personalen har involverats i kartläggningen
Samarbete mellan Likabehandlingsteamet och Elevhälsoteamet: 2ggr/ termin
Rastvaktsgruppen: enkät gällande rastverksamhet där åtgärder kopplas till resultatet av enkäten.
Överlämnandesamtal: mellan förskola-förskoleklass, åk 2 till åk 3
samt åk 5 till åk 6. Upp till åk 3 inkluderar detta även fritidsverksamheten.
Barnmöte: arbetslaget, 1 gång/ termin. Gemensam mall för hela skolan.
Ledningsgrupp: med elevvård som fast punkt.
Arbetslagsmöten: med elevvård som fast punkt.
Nätverksmöten: lärare och förskollärare samt fritids. Diskussioner utifrån pedagogiska teman.
Arbetsplatsträff: all personal, diskussioner utifrån pedagogiska teman.

Medarbetarsamtal: utvecklingspunkter som lyfts utifrån Likabehandlingsplan och Arbetsplan.

Resultat och analys Skolgårdsenkäten
Resultatet visar att vi behöver tillsammans med eleverna tydliggöra rastvaktens roll.
En stor majoritet av eleverna känner sig trygga på rasten och upplever att det finns rastvakter att vända sig till.

Vid bandyrinken upplevs det som att klimatet ibland är hårt. Detta gör att vi bestämt oss för, att med hjälp av elevrådet, sätta upp gemensamma regler.

Elevenkät om skolmaten
Resultatet visar att en majoritet av eleverna tycker att skolmaten är god, att de äter sig mätta och att de vuxna är snälla och hjälpsamma.
Däremot så upplevs ljudnivån som hög och att man inte har tid att äta i lugn och ro.

På höstterminen skickades en enkätfråga med i hembreven i anslutning till föräldramötena.
Av 138 svar svarade 91% att de känner till Kämpetorpsskolans Likabehandlingsplan.
78% svarade att de vet var de kan hitta Likabehandlingsplanen på hemsidan.

Förebyggande åtgärder

Upptäcka och förebygga kränkande behandling
Områden som berörs av kartläggningen
Kränkande behandling
Kön
Könsidentitet eller könsuttryck
Etnisk tillhörighet
Religion eller annan trosuppfattning
Funktionsnedsättning
Sexuell läggning
Ålder

Mål och uppföljning
Alla elever ska veta att det finns vuxna omkring dem som de kan vända sig till om de själva eller någon kamrat behöver hjälp.

På vår skola ska ingen elev riskera att bli utsatt för diskriminering eller annan kränkande behandling.

För att säkerställa att målet är uppfyllt kommer vi att
genomföra och analysera resultatet av skolgårdsenkät, vårdnadshavarenkät samt barnintervjuer.

Åtgärd

Rastvaktsgruppen ska:
Utveckla skolgårdsenkäten med fokus på kön och ålder.
Utveckla rastvaktssystemet för ökad trygghet och meningsfull sysselsättning för eleverna.

Motivera åtgärd
Rastvaktsenkäter, både bland elever och personal, visar att det finns brister och utvecklingsbehov i vårt nuvarande rastvaktssystem.

Ansvarig
Skolledningen och rastvaktsgruppen
Datum när det ska vara klart
2013 06 13

Upptäcka och förebygga kränkande behandling genom att medvetet arbeta med sociala medier
Områden som berörs av kartläggningen
Kränkande behandling
Kön
Könsidentitet eller könsuttryck
Etnisk tillhörighet
Religion eller annan trosuppfattning
Funktionsnedsättning
Sexuell läggning
Ålder

Mål och uppföljning
Alla elever ska veta att det finns vuxna omkring dem som de kan vända sig till om de själva eller någon kamrat behöver hjälp.

På vår skola ska ingen elev riskera att bli utsatt för diskriminering eller annan kränkande behandling.

För att säkerställa att målet är uppfyllt kommer vi att:
genomföra och analysera resultatet av skolgårdsenkät, vårdnadshavarenkät samt barnintervjuer.

Åtgärd
En grupp bestående av pedagoger från skola och fritids ska, utifrån evidensbaserat material, lägga upp en plan för hur vi ska arbeta kring att öka medvetenheten kring sociala medier. Detta ska implementeras på de olika nätverken och sedan ska arbetet föras vidare ut i klasserna och på fritids.

Motivera åtgärd
Vi upplever, utifrån de elevdiskussioner som vi har på våra olika arbetslagsmöten att sociala mediers påverkan på våra elevers skoldag, fritidstid och fritid har ökat markant.

Vi som pedagoger måste börja med att öka vår egen medvetenhet innan vi kan starta arbetet med eleverna.

Ansvarig
All personal

Datum när det ska vara klart
2013 12 20

Rutiner för akuta situationer

Policy På vår skola ska ingen elev riskera att bli utsatt för diskriminering eller annan kränkande behandling.
Rutiner för att tidigt upptäcka trakasserier och kränkande behandling Varje klass/ avdelning skall en gång/ termin göra en så kallad ”Skolgårdsenkät”. Denna ska sammanställas, följas upp och arkiveras.
Åtgärder ska vara kopplade till resultatet av enkäten.

Rastvaktsschema: 4-5 rastvakter på varje rast, väl synliga med rastvaktsvästar.

Sociogram, 1ggr/ termin, resultatet dokumenteras och redovisas på avdelningens barnmöte.

Fast punkt på arbetslagsmötena kring elevhälsa, 1 gång/ vecka.
Personal som elever och föräldrar kan vända sig till Birthe Ahl Källqvist, rektor 08 508 21 772
Linda Lissvik, biträdande rektor 08 508 21 774

Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av andra elever

Tillvägagångssätt vid misstanke om diskriminering eller kränkande behandling av elev-elev:

1. Ansvarig pedagog/ lärare genomför samtal med berörda elever. Samtalet dokumenteras och vårdnadshavare kontaktas. Ärendet anmäls till rektor som ansvarar för att anmäla ärendet
vidare till huvudman.

2. Ärendet tas upp på arbetslagsmötet i det berörda arbetslaget under elevvårdspunkten.

3. Blanketten ”Anmälan till Kämpetorpsskolans LBT” lämnas in skriftligen till Likabehandlingsteamet och en kopia till rektor.

4. LBT utreder, utvärderar och återkopplar i samråd med berörd pedagog/ lärare.

Vid konstaterande att diskriminering eller kränkande skett så agerar vi enligt följande:

5. Ansvarig personal genomför samtal med berörda elever där åtgärder och uppföljning

beslutas. Samtalen dokumenteras.

6. Ansvarig personal genomför samtal med vårdnadshavare som informeras om åtgärder och uppföljning. Samtalen dokumenteras.

7. Ärendet följs upp på arbetslagsmötet i det berörda arbetslaget under elevvårdspunkten.

8. Uppföljningssamtal med utvärdering av åtgärder genomförs med berörda elever och återkopplas därefter till vårdnadshavare.

9. All skriftlig dokumentation lämnas till rektor.
Rektor beslutar i samråd med biträdande rektor, Elevhälsoteam och Likabehandlingsteam om ytterligare åtgärder som t.ex. polisanmälan och anmälan till Socialtjänsten.

Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av personal

Tillvägagångssätt vid misstanke om att vuxen kränkt, hotat eller brukat våld mot elev

Anmälan
Alla vuxna har ansvar och skyldighet att ingripa vid misstanke eller kännedom om att vuxna kränker elever.

Anmälan om kränkningen görs till rektor som ansvarar för utredning och dokumentation.
Rektor ansvarar även för kontakt med vårdnadshavare.
Utredningen redovisas till Likabehandlingsteamet (LBT) och/eller Elevhälsoteamet (EHT) som tillsammans med rektor bedömer om anmälan till socialtjänst eller polis skall göras.

Åtgärder
Åtgärderna skall spegla kränkningens karaktär och omfattning. Målet med åtgärderna är att en trygg situation ska skapas.

LBT och EHT ska kontaktas för att kunna ge stöd till enskilda pedagoger och elever. Vid allvarliga kränkningar hjälper LBT och EHT till med att göra åtgärdsprogram. Även vårdnadshavare får en redovisning av utredningen.

Åtgärderna utformas av rektor i samråd med berörda pedagoger, LBT, EHT, den kränkte eleven, den/de som kränkt eleven samt vårdnadshavare.

Om skolan inte själv har den nödvändiga kompetensen för att klara upp en situation ska hjälp tas utifrån.

Rutiner för uppföljning

Uppföljning med elever och vårdnadshavare
Uppföljning av inledande samtal följs upp inom en vecka med berörda elever och vårdnadshavare. Detta sker i form av samtal och dokumenteras.

De beslutade åtgärder/ insatser följs upp efter en månad. Detta sker i form av samtal och dokumenteras.

Uppföljning i arbetslaget
Sker på arbetslagsmötet under elevvårdspunkten. Utvärdering av beslutade insatser/ åtgärder utvärderas innan uppföljning med vårdnadshavare.
Vid behov tar arbetslaget hjälp av LBT, EHT och rektor.

Rutiner för dokumentation
Samtalen dokumenteras skriftligen av ansvarig lärare/ pedagog. Denna ansvarar även för att dokumentationen lämnas till rektor.

Utvärdering och resultat av insatser dokumenteras av arbetslaget i elevpärmen.

Ansvarsförhållande

1. Den vuxne som får kännedom om eventuell diskriminering/ kränkande behandling. Denne ansvarar för att lämna det vidare till berörd lärare/ pedagog.

2. Berörd lärare/ pedagog. Denne ansvarar för att ett inledandesamtal genomförs med berörda elever.

3. Arbetslaget är ansvarigt att besluta om åtgärder/ insatser och skriftlig anmälan till EHT/ LBT.

4. Samtalsledarna (lärare/pedagog). Dessa ansvarar för samtal med elever och vårdnadshavare, uppföljningssamtal, dokumentation, och att informera annan berörd personal. Samtalsledarna ser även till att all dokumentation lämnas över till rektor.

5. LBT/ EHT ansvarar för att lyfta ärendet på mötet och eventuellt stötta med insatser.

6. Rektor beslutar i samråd med biträdande rektor, Elevhälsoteam och Likabehandlingsteam om ytterligare åtgärder som t.ex. polisanmälan och anmälan till Socialtjänsten.

7. Rektor är ytterst ansvarig för att Kämpetorpsskolans Likabehandlingsplan följs.

Begrepp

Diskriminering
Diskriminering är när skolan på osakliga grunder behandlar en elev sämre än andra elever och behandlingen har samband med diskrimineringsgrunderna kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning,

sexuell läggning, eller ålder.
Diskriminering kan vara antingen direkt eller indirekt.

Direkt diskriminering
Med direkt diskriminering menas att en elev missgynnas och det har en direkt koppling till någon av diskrimineringsgrunderna. Ett exempel kan vara när en flicka nekas tillträde till ett visst gymnasieprogram med motiveringen att det redan går så många flickor på just detta program.

Indirekt diskriminering
Indirekt diskriminering sker när en skola tillämpar en bestämmelse eller ett förfaringssätt som verkar vara neutralt, men som i praktiken missgynnar en elev på ett sätt som har samband med diskrimineringsgrunderna.
Om exempelvis alla elever serveras samma mat, kan skolan indirekt diskriminera de elever som på grund av religiösa skäl eller på grund av en allergi behöver annan mat.

Trakasserier och kränkande behandling
Trakasserier definieras i diskrimineringslagen som ett uppträdande som kränker en elevs värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna (jämför kränkande behandling nedan).
Det kan bland annat vara att man använder sig av förlöjligande eller nedvärderande generaliseringar av till exempel ”kvinnliga”, ”homosexuella” eller ”bosniska” egenskaper. Det kan också handla om att någon blir kallad ”blatte”, ”mongo”, ”fjolla”, ”hora”, eller liknande. Det gemensamma för trakasserier är att de gör att en elev eller student känner sig förolämpad, hotad, kränkt eller illa behandlad.

Kränkande behandling
Kränkande behandling definieras i skollagen som ett uppträdande som kränker en elevs värdighet, men som inte har samband med någon diskrimineringsgrund.
Gemensamt för trakasserier och kränkande behandling är att det handlar om ett uppträdande som kränker en elevs värdighet. Några exempel är behandling som kan vara slag, öknamn, utfrysning och kränkande bilder eller meddelande på sociala medier (till exempel Facebook).
Både skolpersonal och elever kan agera på ett sätt som kan upplevas som trakasserier eller kränkande behandling.

Exempel på händelser som kan vara det som i lagen benämns kränkande behandling
Carl blir ofta kontaktad via msn av elever på skolan. Där kallar de honom ”pucko” och ”tjockis”. De har också lagt ut bilder av Carl på Lunarstorm. Bilderna har tagits i duschen efter gymnastiken.

Lisa är stökig i klassrummet och vill inte lugna ner sig trots lärarens tillsägelse. Ett gräl som uppstår emellan dem slutar med att läraren ger Lisa en örfil.

Oliver har slutat fråga om han får vara med och leka på rasterna. Han är hellre ensam än att behöva höra de andra säga att han inte får vara med. Skolans personal tror att Oliver är

ensam för att han tycker om det. ”Han är en ensamvarg”, säger klassläraren. Oliver orkar inte förklara hur det egentligen ligger till.

Sexuella trakasserier
Trakasserier kan också vara av sexuell natur. De kallas då för sexuella trakasserier.
Det kan handla om beröringar, tafsningar, skämt, förslag, blickar eller bilder som är sexuellt anspelande. Det kan också handla om sexuell jargong. Det är personen som är utsatt som avgör vad som är kränkande.

Repressalier
Personalen får inte utsätta en elev för straff eller annan form av negativ behandling på grund av att eleven eller vårdnadshavaren har anmält skolan för diskriminering eller påtalat förekomsten av trakasserier eller kränkande behandling. Det gäller även när en elev, exempelvis som vittne, medverkar i en utredning som rör diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling.

Diskrimineringsgrunderna

Kön
Med kön avses enligt diskrimineringslagen att någon är kvinna eller man.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering och trakasserier
Maria vill göra sin praktik på en målarfirma, men studie- och yrkesvägledaren avråder henne med argumentet ”Det är för hårt arbete för en tjej”. [diskriminering]

Pedro blir retad av kompisarna på fritidshemmet för att han är den ende killen som valt att gå med i dansgruppen. [trakasserier på grund av kön]

Några elever på skolan sprider ett rykte om Karin, att hon beter sig som en hora och hånglar med vem som helst. [sexuella trakasserier]

Könsidentitet eller könsuttryck
Med könsöverskridande identitet eller uttryck avses enligt diskrimineringslagen att någon inte identifierar sig som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön.
Diskrimineringsombudsmannen har valt att använda sig av begreppen könsidentitet eller könsuttryck eftersom lagens begrepp könsöverskridande identitet eller uttryck signalerar att det som skyddas är en avvikelse från ”det normala”.
Diskrimineringsgrunden ska inte förväxlas med grunden sexuell läggning. Transpersoner kan vara såväl homo-, bi- som heterosexuella.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier
Jorge blir förlöjligad och hånad av en grupp killar i skolan eftersom han sminkar sig med mascara och läppglans. [trakasserier]

Kim, som identifierar sig som intergender, söker upp skolkuratorn på sitt gymnasium för att tala om problem i familjen. Skolkuratorn ifrågasätter Kims könsidentitet och istället för att få

prata om sina problem hemma, måste Kim förklara och försvara vad intergender betyder och innebär. [diskriminering]

Alex, som klär sig i kjol och klänning, blir utföst av de andra tjejerna från skolans tjejtoalett eftersom de tycker att Alex är för mycket kille för att få gå in där. [trakasserier]

Etnisk tillhörighet
Med etnisk tillhörighet menas enligt diskrimineringslagen nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande.
lla människor har en etnisk tillhörighet. En person som är född i Sverige kan vara rom, same, svensk, kurd eller något annat. En och samma person kan också ha flera etniska tillhörigheter.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier
En skola med många elever med annan etnisk tillhörighet än svensk ger förtur åt etniskt svenska barn vid antagning av nya elever för att inte få en alltför segregerad elevgrupp. [diskriminering]

Thomas, som är svart, får många kommentarer från de andra eleverna om sitt hår och sin hudfärg. Många vill ta och känna på honom. Klassföreståndaren avfärdar honom med att ”Ja, men du vet ju att du är annorlunda. Det är klart att de andra är nyfikna på dig. De menar ju inget illa”. [trakasserier]

Maria är bäst i klassen på svenska. Hon är aktiv på lektionerna och har alla rätt på proven. Läraren vill inte ge Maria MVG, då svenska inte är hennes modersmål.[diskriminering]

Religion eller annan trosuppfattning
Diskrimineringslagen definierar inte religion eller annan trosuppfattning. Enligt regeringens proposition (2002/03:65) bör endast sådan trosuppfattning som har sin grund i eller samband med en religiös åskådning som till exempel buddism eller ateism omfattas av diskrimineringsskyddet. Andra etniska, politiska eller filosofiska uppfattningar och värderingar som inte har samband med religion faller utanför.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier
Vincent, vars familj är med i Pingstkyrkan, blir ofta retad för det av några klasskamrater. De säger det på skämt, men han tycker inte att det är roligt. [trakasserier]

Läraren nekar Leila att bära huvudduk på SFI-undervisningen med motiveringen ”Huvudduk är ett tecken på kvinnoförtryck”. Det innebär att Leila utestängs från sin utbildning. [diskriminering]

Rebecka är judinna. En dag har någon ristat ett hakkors på hennes skåp. [trakasserier]

Funktionsnedsättning
Med funktionshinder menas i diskrimineringslagen varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller sjukdom fanns vid födelsen, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå.

DO använder sig av Handisams beteckning funktionsnedsättning – och inte funktionshinder eftersom hindren finns i samhället och inte hos personen.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier
På skolavslutningen ropade skolans rektor upp alla elever individuellt och tackade av var och en förutom särskoleklassen, som hon ropade upp som grupp. [diskriminering]
Elenas pappa har en CP-skada. Hon blir arg och ledsen när andra elever i skolan ropar ”Din pappa är jävla CP.” [trakasserier]

Patrik, som har ADHD, blir utkörd från klassrummet för att han inte kan sitta still. Han lämnar hela tiden sin plats. En dag klarar lärarvikarien inte av situationen utan skickar hem Patrik med orden ”ADHD-barn borde inte få gå på högstadiet!” [diskriminering och trakasserier]

Sexuell läggning
Med sexuell läggning avses enligt diskrimineringslagen homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier som har samband med sexuell läggning
Några elever i skolan brukar vara elaka mot Johanna på många olika sätt. Oftast kallar de henne ”äckliga lebb”. [trakasserier]

Det har gått bra i skolan för James tills hans två pappor kom på besök. Efter det har han svårt att få vara med i grupparbeten och ibland får han jobba ensam.
James vill inte vända sig till sin lärare eftersom läraren ser att de andra fryser ut honom, men inte gör något. [trakasserier]

På skolan ordnas en avslutningsbal. Elin och Anna, som är ett par, får inte dansa den första uppvisningsdansen tillsammans. [diskriminering]

Ålder
Med ålder avses enligt diskrimineringslagen uppnådd levnadslängd.
Skyddet mot åldersdiskriminering omfattar alla, unga som gamla. Åldersnormen kan se olika ut i olika sammanhang, men generellt drabbas yngre och äldre av diskriminering på grund av ålder. Skyddet gäller alltså även i skolan.
Det är dock tillåtet att särbehandla på grund av ålder, till exempel om särbehandlingen är en tillämpning av skollagen.

Exempel på händelser som kan vara trakasserier:
Malte är ett år yngre än sina klasskamrater och blir ofta retad på grund av detta. [trakasserier]

Agnes pappa är mycket äldre än de andra papporna i hennes klass. Hon blir sårad när de andra klasskamraterna skämtar om det. Hon har sagt ifrån att hon blir ledsen, men de fortsätter i alla fall. [trakasserier]